

ΕΠΕΙΓΟΝ - ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ - ΒΟΥΛΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΑΡ. ΠΡΩΤ.	:	563 ΠΡ-ΔΣ	Προς:
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	:	13/12/2024	Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	:	Μπέττυ Αρμένη	Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
ΤΗΛΕΦΩΝΟ	:	210-8200049	E-mail: tkvel@yme.gov.gr
EMAIL	:	b.armeni@oasa.gr	

ΘΕΜΑ : Αναφορά Βουλευτή κ. Κωνσταντίνου Κεφαλογιάννη με αριθμό 565/09.12.2024

ΣΧΕΤ. : Το υπ' αριθμόν 233520/10-12-2024 έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών /Υπηρεσία Συντονισμού (αρ. πρωτ. ΟΑΣΑ 553 ΠΡ-ΔΣ/10-12-2024)

Σε απάντηση του ανωτέρω εγγράφου, με το οποίο μας διαβιβάστηκε η με αριθμό 565/09.12.2024 αναφορά του Βουλευτή κ. Κωνσταντίνου Κεφαλογιάννη με θέμα «Υπόμνημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών, ενόψει της 3^{ης} Δεκεμβρη, Παγκόσμιας Ημέρας Ατόμων με Αναπηρία», θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε τα ακόλουθα:

- Θεμελιώδης αρχή του ομίλου ΟΑΣΑ είναι ότι οι αστικές συγκοινωνίες αποτελούν κοινωνικό δημόσιο αγαθό και δικαίωμα καθολικού χαρακτήρα για όλους, ανεξαιρέτως τους πολίτες, και στη βάση αυτή ο ΟΑΣΑ έχει δημιουργήσει ένα πλαίσιο δράσεων, που στόχο έχουν να διασφαλίζουν την πρόσβαση στα ΜΜΜ σε άτομα με αναπηρίες.
- Όσον αφορά στα αιτήματα που περιλαμβάνονται στο υπόμνημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών και αφορούν στις αρμοδιότητες των εταιρειών του ομίλου ΟΑΣΑ ισχύουν τα εξής:
 - Ηχητική αναγγελία εντός οχημάτων. Η λειτουργία της ηχητικής αναγγελίας στα οχήματα, είναι πλήρως αυτοματοποιημένη και ελέγχεται αποκλειστικά από το εν λόγω σύστημα. Εκτός από την ηχητική ανακοίνωση της «επόμενης στάσης» κατά την διάρκεια της εκτέλεσης του εκάστοτε δρομολογίου, το ίδιο σύστημα χρησιμοποιείται ευρύτερα και κατά την αναγγελία μηνυμάτων, με σκοπό την πληροφόρηση του επιβατικού κοινού για σημαντικά χρηστικά θέματα εξυπηρέτησής του (π.χ. διαθέσιμες υπηρεσίες κομίστρου). Σημειώνεται ότι η ένταση του ήχου μπορεί να περιοριστεί ψηφιακά από τον χειριστή (οδηγός) μόνο μέχρι το 70% της

μέγιστης. Για το θέμα αυτό αποστέλλονται σχετικές οδηγίες περιοδικά στην ΟΣΥ ΑΕ, ώστε να γίνονται οι σχετικοί τεχνικοί έλεγχοι στα αμαξοστάσια.

- Ηχητική αναγγελία στις στάσεις τηλεματικής. Σε συνεργασία με τον Ανάδοχο του έργου της τηλεματικής, η λειτουργία της ηχητικής αναγγελίας των επερχόμενων οχημάτων στους αναμένοντες στην έξυπνη στάση επιβάτες, σε συνέχεια παλαιότερων επισημάνσεων, και κατόπιν οδηγιών του ΟΑΣΑ, έχουν βελτιστοποιηθεί από την ανάδοχο εταιρεία όλες οι διαθέσιμες τεχνικές παράμετροι και επάρκειες της εγκατεστημένης μεγαφωνικής εγκατάστασης. Η δε ένταση του ήχου έχει ρυθμιστεί στο μέγιστο δυνατό σε όλες τις στάσεις που διαθέτουν τον ανάλογο εξοπλισμό (έξυπνες στάσεις). Βέβαια η παρόδια ηχητική όχληση από την λοιπή κυκλοφορία σε κάποιες περιπτώσεις καθιστά δύσκολη την ηχητική απόδοση του ηχογραφημένου μηνύματος. Επισημαίνεται ότι, τυχόν βλάβες ή/και παρατηρούμενοι βανδαλισμοί στα ειδικά μπουτόν, εφόσον γνωστοποιούνται στην Υπηρεσία μας, διαβιβάζονται άμεσα στην ανάδοχο εταιρεία για τις απαιτούμενες ενέργειες επισκευής και αποκατάστασης.
- Ηχητική αναγγελία εντός των συρμών μετρό. Σύμφωνα με την ΣΤΑΣΥ ΑΕ, όλες οι σειρές συρμών των γραμμών 1,2,3 έχουν στάθμη ήχου αναγγελίας, η οποία προσδιορίζεται από τον κατασκευαστή και ορίζεται από τα διεθνή πρότυπα.
- Οπτική επαφή οδηγού συρμού της γραμμής 1 με αποβάθρα. Σύμφωνα με την ΣΤΑΣΥ ΑΕ, η οπτική επαφή του οδηγού με την αποβάθρα επιτυγχάνεται με τρεις (3) τρόπους:
 - α. Με την οθόνη που βρίσκεται στην καμπίνα οδήγησης -τράπεζα χειρισμού.
 - β. Με τους καθρέφτες στην καμπίνα οδήγησης.
 - γ. Με τον ίδιο τον οδηγό, ο οποίος εξέρχεται της καμπίνας στην περίπτωση συνωστισμού επί της αποβάθρας.

Ειδικά στον σταθμό ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ λόγω της καμπυλότητας της αποβάθρας, ο σταθμάρχης ενημερώνει μέσω ασυρμάτου τον οδηγό για το κλείσιμο των θυρών και την αναχώρηση του συρμού.

Σημειώνεται ότι πριν κλείσουν οι θύρες ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος κλεισίματος των θυρών και ο επιβάτης θα πρέπει να απομακρύνεται από αυτές για την αποφυγή ατυχημάτων.

- Λειτουργία ανελκυστήρων. Στο δίκτυο του μετρό λειτουργούν 210 ανελκυστήρες. Οι τεχνικές βλάβες, που σημειώνονται στους ανελκυστήρες του δικτύου, στο πλαίσιο της αδιάλειπτης 20ωρης λειτουργίας του, δεν ξεπερνούν κατά μέσο τις 10 καθημερινά και αποκαθίστανται στην πλειοψηφία τους άμεσα, εντός ολίγων ωρών από την καταγραφή τους. Περισσότερος χρόνος απαιτείται μόνο σε περιπτώσεις εκτεταμένων βλαβών, αλλά και σε περιπτώσεις (κυρίως στην γραμμή 1) με δυσκολία στην εξεύρεση ανταλλακτικών, που συχνά είναι ακόμα και εκτός παραγωγικής διαδικασίας από τον κατασκευαστή. Για το λόγο αυτό, έχει ξεκινήσει

η τμηματική ανακατασκευή των ανελκυστήρων της γραμμής 1, με τελικό στόχο την καθολική ανακατασκευή τους σε όλο το δίκτυο της γραμμής. Για την αναβάθμιση-ανακατασκευή των ανελκυστήρων στις γραμμές 2 και 3 του μετρό, είναι σε εξέλιξη προσπάθεια ένταξης του έργου σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα. Η ενημέρωση του επιβατικού κοινού για βλάβες που σημειώνονται στους ανελκυστήρες γίνεται με ηχητικά μηνύματα σε όλο το δίκτυο του μετρό. Η πληροφορία παρέχεται και από το τμήμα εξυπηρέτησης επιβατών της ΣΤΑΣΥ ΑΕ, αλλά και το τηλεφωνικό κέντρο 11185 του ΟΑΣΑ. Από την 1^η Φεβρουαρίου 2024 είναι σε λειτουργία η μίνι εφαρμογή στην ιστοσελίδα της ΣΤΑΣΥ (WWW.STASY.GR). Μέσω αυτής οι επιβάτες με κινητική αναπηρία και συνολικά τα εμποδιζόμενα άτομα, ενημερώνονται πλέον σε πραγματικό χρόνο για τεχνικές βλάβες σε ανελκυστήρες του δικτύου μετρό. Η ιδιωτική εταιρία εκτελεί για λογαριασμό και υπό την εποπτεία της ΣΤΑΣΥ ΑΕ το έργο της συντήρησης των ανελκυστήρων και στις 3 γραμμές του μετρό. Αντικείμενο της σύμβασης, είναι η πλήρης συντήρηση των ασανσέρ, τεχνικές εργασίες, καθώς και παραγγελία των απαιτούμενων ανταλλακτικών 24/365 από προσωπικό της που εργάζεται αποκλειστικά στις εγκαταστάσεις της ΣΤΑΣΥ. Παράλληλα, στη σύμβαση έργου έχουν προβλεφθεί και ενεργοποιούνται κατά περίπτωση ρήτρες έγκαιρης αποκατάστασης τεχνικών βλαβών, ανάλογα με τη φύση αυτών.

- Ηλεκτρικά λεωφορεία/ήχος. Σύμφωνα με την ΟΣΥ ΑΕ, όλα τα οχήματα που δρομολογούνται από την ΟΣΥ ΑΕ διαθέτουν Ευρωπαϊκή, αλλά και Εθνική Έγκριση Τύπου, με την οποία η αρχή έγκρισης πιστοποιεί ότι τύπος οχήματος, εντός των ποσοτικών ορίων που καθορίζονται στο παράρτημα V, μέρος Α, σημείο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/58, τηρεί τις σχετικές εναλλακτικές διοικητικές διατάξεις και τεχνικές απαιτήσεις, μέρος των οποίων είναι και ο θόρυβος του οχήματος. Τα νέα ηλεκτρικά λεωφορεία είναι πλήρως προσαρμοσμένα στις ανάγκες των ατόμων με προβλήματα όρασης, καθώς διαθέτουν ηχητικό σήμα όταν πιέζεται το κομβίο της στάσης, το οποίο είναι εφοδιασμένο στο πάνω μέρος με τον κώδικα Braille. Επίσης στο εσωτερικό των ηλεκτρικών λεωφορείων είναι τοποθετημένο ειδικό πικτογράφημα που δηλώνει στους υπόλοιπους επιβάτες πού πρέπει να στέκεται ο σκύλος-οδηγός τυφλών.
- Στην ΟΣΥ ΑΕ λειτουργεί υπηρεσία με ειδικά οχήματα για τη μεταφορά ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), η οποία παρέχει δωρεάν μετακίνηση σε όσους δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν από τα συμβατικά οχήματα των αστικών συγκοινωνιών. Για τη χρήση της συγκεκριμένης υπηρεσίας, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να καλούν για ραντεβού τηλεφωνικά ή μέσω email. Για την συγκεκριμένη υπηρεσία δρομολογούνται τρία (3) ειδικά διασκευασμένα οχήματα τύπου vans και σύμφωνα με στοιχεία της ΟΣΥ ΑΕ ήδη έχει καταρτιστεί διαγωνισμός για την προμήθεια επτά (7) επιπλέον ειδικά διασκευασμένων οχημάτων τύπου vans (μέσω leasing) για να ενισχύσει περαιτέρω την υπηρεσία.
- Μέτρα μετακίνησης ατόμων με αναπηρία. Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, ο ΟΑΣΑ παρέχει μετακίνηση χωρίς την καταβολή κομίστρου, με τα αστικά μέσα αρμοδιότητας

του (ΟΣΥ ΑΕ και ΣΤΑΣΥ ΑΕ) στα Άτομα με Αναπηρίες ποσοστού 67% και άνω, εφόσον διαμένουν μόνιμα στην Περιφέρεια Αττικής. Στους δικαιούχους εντάσσονται και τα άτομα με προβλήματα όρασης, τα οποία μετακινούνται κάνοντας χρήση των ειδικών πυλών ΑμεΑ στους σταθμούς του Μετρό, όπου επικυρώνονται μόνο οι κάρτες των δικαιούχων, ενώ οι συνοδοί τους δεν απαιτείται να επιδεικνύουν και να επικυρώνουν μέσα κομίστρου, κατά τη διάρκεια της συνοδείας των δικαιούχων. Η παροχή του δικαιώματος ελεύθερης μετακίνησης, πραγματοποιείται με έκδοση προσωποποιημένων καρτών κανονικού προφίλ μετακίνησης, έλεγχο της ορθότητας υπαγωγής στην επιλεγμένη κατηγορία (ΑμεΑ) μέσω web service της ΗΔΙΚΑ και αυτόματη παροχή δικαιώματος μετακίνησης 180 ημερών, μέσω της διαδικασίας επιδότησης του συστήματος ΑΣΣΚ - ΟΑΣΑ. Το χρονικό διάστημα του παρεχόμενου δικαιώματος μετακίνησης ήταν αρχικά 90 ημέρες και αυξήθηκε σε 180 ημέρες, ικανοποιώντας σχετικό αίτημα των ατόμων με προβλήματα όρασης. Ταυτόχρονα σημειώνεται ότι ο εξοπλισμός των πυλών εισόδου-εξόδου που έχει εγκατασταθεί στους σταθμούς του Μετρό έχει ειδικό σχεδιασμό για άτομα με προβλήματα όρασης (ειδικό ύψος, ηχητικές ενδείξεις), ενώ στους σταθμούς μετρό λειτουργούν μηχανήματα αυτόματης έκδοσης εισιτηρίων με ηχητική καθοδήγηση. Ειδικά τα μηχανήματα που έχουν εγκατασταθεί στους 6 σταθμούς της επέκτασης της γραμμής 3 του μετρό προς Πειραιά διαθέτουν οπτική καθοδήγηση σε έξι γλώσσες, οδηγίες σε σύστημα Braille. Τέλος, ο Διαδικτυακός ιστότοπος συναλλαγών της εφαρμογής Athena card, υλοποιήθηκε με τήρηση των συστάσεων και των τρόπων πρόσβασης του WAI-Web Accessibility Initiative και του προτύπου W3C για άτομα με αναπηρία.

- Αναφορικά με την εκπαίδευση, σύμφωνα με την ΟΣΥ ΑΕ στην εκπαίδευση των οδηγών έχει συμπεριληφθεί ειδική θεματολογία για την πρόσβαση των σκύλων οδηγών τυφλών, ενώ παράλληλα εκδίδονται μόνιμες οδηγίες και εγκύκλιοι παρόμοιου περιεχομένου. Στην ΣΤΑΣΥ ΑΕ έχει υπογραφεί μνημόνιο συνεργασίας με το Κέντρο Εκπαίδευσης & Αποκατάστασης Τυφλών για την πραγματοποίηση εκπαιδεύσεων. Στο πλαίσιο, αυτό εργαζόμενοι της ΣΤΑΣΥ ΑΕ που έρχονται σε επικοινωνία με το επιβατικό κοινό, λαμβάνουν αυτή την περίοδο επιπρόσθετη εκπαίδευση σε θέματα προστασίας της ευαλωτότητας, ώστε να ανταποκρίνονται πλήρως με στόχο τη συμπερίληψη. Η εκπαίδευση είναι θεωρητική και βιωματική, επικεντρώνεται στην προσέγγιση, τη διαχείριση καταστάσεων και την προσφορά βοήθειας προς τα άτομα με οπτική αναπηρία και σε αυτή συμμετέχουν και σκύλοι οδηγοί.
- Δράσεις ενημέρωσης για την εξυπηρέτηση επιβατών με οπτική αναπηρία. Στο πλαίσιο της προσπάθειας για την βελτίωση της εξυπηρέτησης των επιβατών με οπτική αναπηρία τόσο στα οχήματα της ΟΣΥ ΑΕ, όσο και στους συρμούς της ΣΤΑΣΥ ΑΕ, ο ΟΑΣΑ προτείνει να διαμορφωθεί με συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων ένα ενημερωτικό βίντεο με στόχο την ευαισθητοποίηση και την καθοδήγηση/εκπαίδευση του προσωπικού κίνησης και των εργαζομένων των φορέων λειτουργίας για τον τρόπο εξυπηρέτησης των ατόμων με

οπτική/κινητική αναπηρία. Στο ενημερωτικό βίντεο δύναται να καταγραφούν στο πλαίσιο επίδειξης, η επιβίβαση, η αποβίβαση και η κίνηση ενός ατόμου με αναπηρία, με στόχο να γίνει σαφής η ανάγκη τήρησης συγκεκριμένων μέτρων, προκειμένου να είναι εφικτή η απρόσκοπτη κίνηση της συγκεκριμένης κατηγορίας επιβατικού κοινού, π.χ. η στάση του οχήματος με την μπροστινή πόρτα στο ύψος του στύλου της στάσης, η επιβίβαση από την μπροστινή πόρτα, η ανάγκη της ύπαρξης του μπουτόν στάσης στον στύλο με το ακυρωτικό μηχανήμα, η διαδικασία για την εξυπηρέτηση των ατόμων με οπτική αναπηρία από το προσωπικό, κ.λ.π.

- Η διαρκής βελτίωση της προσβασιμότητας στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς για όλους ανεξαιρέτως τους επιβάτες, χωρίς αποκλεισμούς, αποτελεί προτεραιότητα για όλους τους εργαζόμενους στον όμιλο ΟΑΣΑ.
- Επιπρόσθετα των παραπάνω, αναφέρουμε ότι έχουν πραγματοποιηθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα και θα συνεχίσουν να πραγματοποιούνται συναντήσεις με τους εκπροσώπους της Εθνικής Ομοσπονδίας τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, στον ΟΑΣΑ, αλλά και αυτοψίες στο δίκτυο των ΜΜΜ, με σκοπό να επισημαίνονται τάχιστα πιθανά προβλήματα για να μπορούν να επιλυθούν άμεσα, με στόχο την συνεχή βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε τυχόν απαιτούμενη πρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Γεώργιος Σπηλιόπουλος

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Δ/ντος Συμβούλου
- ΓΕΔΣΕΛ
- Δ/νση Συγκοινωνιακού Σχεδιασμού

